

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова
Кафедра культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВНІ КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 034 Культурологія

Освітньо-професійна програма: Культурологія

ОНУ
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основні культурологічні концепції в сучасній Україні». Одеса, ОНУ, 2023. 18 с.

Розробники: Сумченко Ірина В'ячеславівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології _____

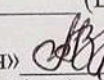
Протокол № 1 від. "30" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Віталія ГОТИНЯН-ЖУРАВЛЬОВА)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Культурологія» _____

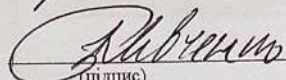

(підпис)

(Віталія ГОТИНЯН-ЖУРАВЛЬОВА)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від. "31" серпня 2023 р.

Голова НМК _____

(підпис)

(Галина ЛЕВЧЕНКО)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. " ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(_____)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. " ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(_____)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>03 – Гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>/ 034 Культурологія</u> Спеціалізації: <u>немає</u> Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u>	<i>Обов'язкова</i>	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		26 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторії	
		-	-
		Самостійна робота	
		80 год.	112 год.
Форма підсумкового контролю: іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою вивчення дисципліни «Основні культурологічні концепції в сучасній Україні» є виявлення процесів спадкоємності у розвитку культурологічних ідей, освоєння найбільш значущих культурологічних концепцій, що склалися в ході формування та розвитку сучасної української культурологічної думки, що постає невід'ємною умовою формування ціннісних орієнтирів та гуманізації сучасного українського соціокультурного простору та забезпечення культурологічної складової підготовки висококваліфікованого й конкурентоздатного фахівця другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 034 Культурологія.

Завдання. Основними завданнями навчальної програми є:

- сформувати у здобувача вищої освіти освітнього ступеня «магістр» низку компетентностей, які є достатніми для виконання професійних обов'язків за спеціальністю «Культурологія»;

- забезпечити повне досягнення студентами програмних компетентностей та очікуваних результатів навчання за дисципліною «Основні культурологічні концепції в сучасній Україні».

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) інтегральної - Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗКО3);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗКО5);
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість (ЗКО7).

в) фахових (ФК):

• здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності (ФК02);

• здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп, визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини (ФК03);

• здатність організовувати роботу та здійснювати керівництво закладами культури, а також відповідними структурними підрозділами підприємств і установ, враховуючи економічні, законодавчі й етичні аспекти. (ФКО8);

• здатність до розв'язання актуальних проблем культури з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та ширшого контексту відповідних проблем (ФК09).

Програмні результати навчання (ПРН): У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів, та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем (ПРН1).
- Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних питань, презентації результатів досліджень та проектів (ПРН6).
- Розуміти і застосовувати для розв'язання складних задач і проблем культурології методи та засоби стратегічного планування, прогнозування, моделювання культурних політик (ПРН12)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен *знати:*

- специфіку сучасної культури; конфігурацію сучасних наук про культуру, яка починає складатися з другої половини ХХ століття і продовжує змінювати свої контури
- контекст виникнення, основні теоретичні установки і аналітичні категорії «культурних поворотів» (парадигмальних змін дослідного фокусу);
- основні українські культурологічні концепції ХХ-ХХІ ст.,
- основні культурологічні школи, напрямки, концепції в сучасній Україні.

вміти:

- аналізувати основні риси та прояви сучасної культури;
- розкривати взаємодію, взаємовплив культури та людини в умовах сучасності;
- застосовувати категоріально-понятійний апарат наук про культуру;
- простежити вплив, який справили «культурні повороти» на самоосмислення окремих дисциплін і розвиток міждисциплінарних предметних областей;
- застосовувати постнекласичну методологію дослідження культури.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Особливості трансформація сучасної культури

Тема 1. Сучасна культура як проблемне поле

Культурологічні концепції як спосіб розгляду і пояснення культури як специфічного феномену або будь-якого культурного явища чи процесу. Поняття «культурологічна концепція» та «культурологічна парадигма». Структура культурологічної концепції. Основні культурологічні концепції в системі культурологічного знання.

Тенденції розвитку (пост)індустріального суспільства і світ сучасності.

Постіндустріальне суспільство і культура постмодерну. Нова конфігурація суб'єкта і розширення можливостей людського сприйняття. Парадигма біополітики в культурі. Концепція «суспільства спектаклю». Культура індивідуалізму.

Формування нової візуальної культури і основні тенденції її розвитку.

Тема 2. Глобалізація як концепція й процес. Вплив глобалізації на сучасні культурні стратегії

Глобалізація як системне явище. Передумови та властивості макроконтексту, в надрах якого зароджувалася і розвивалася глобалізація. Глобальне і локальне в культурі. Культурний універсалізм і культурний партикуляризм. Культурні універсалії. Масова культура як головний елемент глобалізації культури. Співвідношення глобалізації та культури. Взаємопроникнення локальних культурних форм і формування нових більш глобальних культурних утворень. Релігія і глобалізація.

Мистецтво та глобалізаційні процеси. Ідея цілісності, універсальності як культурний ідеал в історичному досвіді самосвідомості культури. Ідея мультикультуралізму як забезпечення умов та механізмів для вільного вираження різноманітного культурного досвіду різних етнонаціональних і регіональних суб'єктів у рамках єдиного простору їх економічної, політичної, інформаційної інтеграції. Культурне різноманіття і проблема мультикультуралізму. Субкультура в умовах глобалізації. Формування нового типу особистості. Становлення нових форм художньої діяльності.

Глобалізація і доля національних культур. Новітні уявлення про мету людського (гуманітарного) розвитку та роль культури в ньому. Глибокі трансформаційні процеси в Україні в умовах сучасної глобалізації. Мультикультурність як потенціал для збагачення культурного капіталу сучасної України, головні стратегічні пріоритети державної політики в культурній сфері.

Глобалізація і антиглобалізм. Дискусія між концепцією конфлікту цивілізацій (С. Хантінгтон) і культурним космополітизмом. (У. Бек). Основні форми глобалізації: діалог, комунікація, гомогенізація, гібридизація (А.Пейтерс) и др. Концепція культурної глобалізації (Р. Робертсон). Поняття і місце глобалізації в міжцивілізаційному процесі. Культурні аспекти глобалізації (П.Бергер). Процеси глобалізації і локалізації культури.

Феномен глобалізації і перетворення культури в глобальну проблему сучасності. Тотальність змін в соціокультурній сфері в епоху постмодернізму. Цілі і методи прогнозування глобальних процесів культурного розвитку в світовому співтоваристві XXI століття. Світовий порядок XXI століття і формування глобального простору культури. Становлення культури антропоцентричного типу. Культура як головна інтегративна сила розвитку людства на рубежі XX і XXI ст.. Культурні відмінності в епоху глобалізації.

Тема 3. «Повороти» в культурі. Сучасний мистецький простір

Iconic turn, pictorial turn, imagic turn, visual turn etc. Феномен повороту в культурі ХХ століття.

Метафора повороту як нова форма самовизначення культури. Воля к повороту як реалізація проекту на радикальний розрив з пануючою традицією.

«Культурний поворот» як трансформація теорій, що проявляє в формуванні міждисциплінарних досліджень. Зміни дослідного фокусу в науках про культуру - «культурні повороти» (Д. Бахман-Медик): інтерпретативний, перформативний, рефлексивний, постколоніальний, перекладацький, просторовий і іконічний. Контекст виникнення, основні теоретичні установки і аналітичні категорії даних теоретичних трансформацій. Концептуальні взаємозв'язки і перетини між «поворотами», перспективи їх розвитку. Антропологія в ХХІ столітті та її пізнавальні можливості.

«Постпостмодернізм» як універсум теорій, які пояснюють нову культурну логіку. Дебати про грані постпостмодернізму в ХХІ ст.

Топологічна рефлексія як методологічна основа дослідження актуальних явищ сучасної культури.

Дослідження улаштування культурної пам'яті і складної механіки культурних змін.

Людина і тварина: нові повороти старих дискусій. Права тварин після «смерті людини». Проблема «подолання людини». «Постлюдина», «пост людство». Сучасне розуміння тези про людську винятковість. Наслідки відмови від людської винятковості для розуміння культури.

Проблематизація мистецтва в сучасній культурі. «Класичне» і «сучасне» стосовно мистецтва. Глобальні трансформації, пережиті мистецтвом: мережева парадигма, перформативний поворот, програми переписування. Втрата мистецтвом своїх кордонів, заміщення мистецтва арт-практикою, роботою з об'єктами самої дійсності. Новий художній досвід. Формування нового смаку. Художня творчість як сфера подолання стереотипів сприйняття і мислення. Майбутнє художнього музею: музей як творча лабораторія.

Тема 4. Основні риси сучасності та принципи її дослідження

Періодизації сучасності. Модерн - Модернізм – Постмодернізм – Метамодернізм.

Поняття часу в гуманітарних науках сьогодні. Філософські концепції сучасності. Експлікація значення терміну «сучасне» в дослідженнях Дж. Агамбена, Б. Вальденфельса, Х.У. Гумбрехта, Ф. Джеймісона, П. Осборна, В.О. Подороги, П. Слотердайка, В. Вельша, П. Гілена.

Множинність сучасностей (окремі сучасності), об'єднаних поняттям «сучасне», проекція сучасності як завдання, що потребує виконання. «Сучасність» як завдання для людини встановлення зв'язків всередині теперішнього. Сучасне як екзистенціальна єдність присутності, фактично роз'єднаної. Сучасне як антагоністична єдність персональних і соціальних

часів, соціальних просторів. Фіктивна спів-присутність множинності часів. Утопічний характер сучасного. Поняття сучасного як важливий дослідницький інструмент, умова історичної осезаності соціального досвіду. «Теперішнє» як конструкція, похідна від рефлексії сучасного.

Життя в новій конструкції часовості з «новим широким теперішнім» (Х.У. Гумбрехт): шанси та ризики.

Тема 5. Медіареальність - найважливіша локація сучасного досвіду

Медіа реальність як реальність всіх, а не для всіх, як функція жити разом, на новому етапі взаємовідношень людини та природи. Дослідження М. Маклюєна, Н. Лумана, Н. Больца, Д. Кампера, В. Флюссера про конфігурації медіа реальності. Реалізація медіа реальності через різноманітні культурні практики.

Цифровізація або дигіталізація. Нові медіа та їх важливі характеристики: іммерсія (immersion), інтерактивність; необмежений діапазон контенту і глобальний характер комунікації.

Нова медіальна культура та способи існування людини. Вплив сучасної медіа реальності на зміни людського сприйняття. Нові форми чуттєвого і текстуального досвіду, нового досвіду індивідуального і соціального сприйняття часу і простору, нової конфігурації відносин тілесності і технологій та ін. Безпрецедентне розширення людських почуттів. «Час синтетичного зору» (П. Вірільо), автоматизація сприйняття та здатність розуміння. Криза сенсу, проблеми із засвоєнням і аналізом глибинної інформації. Екран як «технологічний протез».

Проблема досягнення свободи в якісно новому середовищі. Різноманіття культур в глобальному медіапросторі і пошук нової ідентичності. Медіафілософія, теорія вільного використання медіа та виявлення умови можливості бути не агентом саморозвитку медіа, а їх суб'єктом. Оптимізування процесу формування ідентичності особистості шляхом взаємодії медіафілософії і медіапрактики.

Змістовий модуль 2. Нова соціокультурна реальність та її відображення в сучасній українській культурології

Тема 6. Біоетична концепція. Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні

Історичні корені біоетики. Епістемологія та етико-культурні корені біоетики. Філософські основи біоетики. Сфери та напрями біоетики. Право на життя від моменту запліднення. Біоетична концепція демографії. Проблеми абортів. Біоетична концепція охорони життя людини. Проблеми допоміжних репродуктивних технологій та їх альтернатива – нанотехнології.

Біоетична неприпустимість продукування та використання живих людських ембріонів для отримання стовбурових клітин. Шлях до можливості клонування людини – знецінення гідності людського розмноження та ембріону.

Основи біобезпеки. Біоетика і трансплантація органів. Ксенотрансплантація з точки зору біоетики. Аргументи біоетики проти можливості клонування людини. Критерії етичної дозволеності. Поводження з ГМО в контексті забезпечення біологічної та генетичної безпеки. Проблеми нанобезпеки в контексті біоетики. Людина і довкілля.

Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні. Вплив біоетики на ефективність діяльності органів та установ системи охорони здоров'я України. Біоетичний аспект боротьби з алкоголізмом. Тютюнозалежність як проблема біоетики. Проблема профілактики наркоманії та реабілітації і ресоціалізації наркозалежних. Профілактика СНІДу та лікування хворих на СНІД в контексті біоетики.

Тема 7. Становлення української культурологічної думки

Українська культура як цілісна система. Її роль у формуванні національної свідомості, духовному відродженні, консолідації українського народу. Українська культурологічна думка та її зв'язок з загальним розвитком знань про культуру. Формування українських концепцій під впливом відомих західноєвропейських культурологічних концепцій та на основі самобутніх ідей. Українська культурологічна наука як історія культури.

Розвиток інтелектуальної традиції в давній Русі (митрополити Київські Іларіон і Клим Смолятич, князь Володимир Мономах). Боротьба за збереження національної культури як провідна ідея творчості письменників-полемістів і діячів братських шкіл у XVI–XVII ст. (І. Вишенський, К.□Т. Ставровецький, С. і Л. Зизанії). Петро Могила і культурологічна думка в Києво-Могилянській академії (Т. Прокопович, Г. Кониський). Символічна концепція культури у філософії Г. Сковороди.

Тема 8. Культурологічна проблематика в українській теоретичній думці XIX – XX ст.

Українські вчені і ряд оригінальних концепцій культури. Самоцінність національної культури та її взаємозв'язку з культурами інших народів. Погляди на культуру М. Максимовича, М. Костомарова, П. Куліша, М. Гулака, М. Білозерського, Т. Шевченка. Культурологічна концепція М. Драгоманова. «Філософія серця» П. Юркевича і «філософія мови» О. Потебні, їх культурологічне значення. Культурологічна концепція І. Франка: розробка цілісної концепції української культури.

Перша половина XX ст.: праці М. Грушевського, В. Липинського, М. Петрова, І. Огієнка, І. Крип'якевича, Д. Донцова. Концепція «азіатського ренесансу культури» М. Хвильового. Культурологічні погляди Д. Яворницького.

Культурологічні теорії в українській суспільній думці: Є. Маланюк, І. Мірчук, В. Винниченко, М. Грушевський, Д. Донцов, В. Липинський, О. Ольжич, М. Хвильовий, І. Огієнко.

Етноестетичні виміри культурологічної концепції Є. Маланюка. Історіософія Є. Маланюка.

Особливості концепції державотворення в поглядах М. Грушевського. Загальна характеристика концепції держави за М. Грушевським. Значення поглядів М. Грушевського для подальшого розвитку державотворення в Україні.

Екзистенційний дискурс у творчості В. Винниченка. Щастя в етичній концепції «конкордизму» В. Винниченка. Сутність розуміння за Винниченком щастя, погодженості людини і природи, природоцентричності екологічної свідомості людини. В. Винниченко та його державно-політична концепція.

Культурологічне вчення В. Липинського. Традиція як основа буття кожної культури в його інтерпретації. Принцип динамічності в розвитку культури. Сутність буття аристократії за В. Липинським. Порівняльна характеристика поняття аристократії В. Липинського з поняттям «творчої меншості», яка оголошується носієм «життєвого пориву» і відповідає на історичні «заклики» у А. Тойнбі. Слово та його значення у формуванні культури в концепції В. Липинського.

Культурологічні ідеї Д. Донцова. Наближення ідей Д. Донцова до вчень представників «філософії життя».

Культурологічні дослідження в повоєнні роки: Д. Чижевський, Д. Антонович, Д. Дорошенко, Я. Ярема, І. Мірчук, О. Кульчицький, Є. Маланюк, В. Янів, М. Шлемкевич, В. Лісовий.

І. Мірчук про критерії розрізнення і культури і цивілізації. Поняття культури у концепції І. Мірчука.

Тема 9. Українські культурологічні теорії на сучасному постмодерному полі

Актуальність культурологічних проблем у сучасних розвідках українських дослідників: М. Семчишина, В. Горського, М. Поповича, С. Кримського, В. Скуратівського, В. Овсійчука, В. Смолія, Я. Ісаєвича.

Вілен Горський, Сергій Кримський, Мирослав Попович, Микола Гончаренко, які й за умов ідеологічного догматизму радянської доби знаходили можливість виборювати більший чи менший простір для незалежної думки.

Стаття Віктора Малахова «Чому я не постмодерніст».

Василь Лісовий «Культура. Ідеологія. Політика» – філософська інтерпретація взаємодії цих трьох сфер національного буття.

Культурологічні роздуми Оксани Забужко. («Дві культури», «Філософія української ідеї та європейський контекст. Франківський період»,

«Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу», «З мапи книг і людей»)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Особливості трансформація сучасної культури										
Тема 1. Сучасна культура як проблемне поле	13	2	2		9	13	0,5	0,5		12
Тема 2. Глобалізація як концепція й процес. Вплив глобалізації на сучасні культурні стратегії	13	2	2		9	13	0,5	0,5		12
Тема 3. «Повороти» в культурі. Сучасний мистецький простір	13	2	2		9	12,5	0,5			12
Тема 4. Основні риси сучасності та принципи її дослідження	12	2	1		9	12,5	0,5			12
Тема 5. Медіа-реальність – найважливіша локація сучасного досвіду	13	4	1		8	13	1			12
Разом за змістовим модулем 1	64	12	8		44	64	3	1		60
Змістовий модуль 2. Нова соціокультурна реальність та її відображення в сучасній українській культурології										
Тема 6. Біоетична концепція. Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні	12	2	1		9	14	0,5	0,5		13
Тема 7. Становлення української культурологічної думки	14	4	1		9	14	0,5	0,5		13

Тема 8. Культурологічна проблематика в українській теоретичній думці XIX – XX ст.	15	4	2		9	14	1		13
Тема 9. Українські культурологічні теорії на сучасному постмодерному полі	15	4	2		9	14	1		13
Разом за змістовим модулем 2	56	14	6		36	56	3	1	52
Усього годин	120	26	14		80	120	6	2	112

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна культура як проблемне поле	2
2	Глобалізація як концепція й процес. Вплив глобалізації на сучасні культурні стратегії	2
3	«Повороти» в культурі. Сучасний мистецький простір	2
4	Основні риси сучасності та принципи її дослідження	1
5	Медіареальність - найважливіша локація сучасного досвіду	1
6	Біоетична концепція. Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні	1
7	Становлення української культурологічної думки	1
8	Культурологічна проблематика в українській теоретичній думці XIX – XX ст.	2
9	Українські культурологічні теорії на сучасному постмодерному полі	2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1	Сучасна культура як проблемне поле /1,2	9
2	Глобалізація як концепція й процес. Вплив глобалізації на сучасні культурні стратегії /1,2	9
3	«Повороти» в культурі. Сучасний мистецький простір /1,2	9
4	Основні риси сучасності та принципи її дослідження /1,2	9
5	Медіареальність - найважливіша локація сучасного досвіду /1,2	8
6	Біоетична концепція. Стан і перспективи розвитку біоетики в	9

	Україні /1,2	
7	Становлення української культурологічної думки /1,2	9
8	Культурологічна проблематика в українській теоретичній думці XIX – XX ст. /1,2	9
9	Українські культурологічні теорії на сучасному постмодерному полі /1,2	9
	Разом	80

До самостійної роботи відноситься:

[1] – підготовка до лекцій, практичних занять;

[2] – написання рефератів, есе.

9. Методи навчання

Під методами навчання розуміють способи навчальної роботи викладача та організації навчально-пізнавальної діяльності студентів з метою вирішення різноманітних дидактичних завдань, спрямованих на оволодіння матеріалом, який потрібно засвоїти. Словесні: лекції, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія. Наочні: презентації. Практичні: творчі вправи.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного \ періодичного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей та презентацій.

2. Підсумковий контроль: іспит в усній формі.

Протягом засвоєння навчальної дисципліни студенти мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони порівню розподіляються, а потім підсумуються.

Змістовий модуль:

- робота на лекціях та семінарських заняттях (61 балів);
- захист реферату (10 балів);
- перевірка есе (9 балів);
- усний екзамен (20 балів).

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерій оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

У таблиці нижче наведено загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно 90 - 100	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, робить	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вмів вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї

	самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	професійної підготовки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуального завдання при виконанні самостійного завдання, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому.
Добре 85 - 89	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни.	Виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, має стійкі навички виконання завдання.
Добре 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.
Задовільно 70 - 74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни Окремі завдання кожної теми контролю не виконав.
Задовільно 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни.	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з можливістю повторного складання 35 - 59	Володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; під час відповіді допускає суттєві помилки.	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 0-34	Не володіє навчальним матеріалом.	Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав контролю.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Методи культурологічного дослідження.

2. Поняття «культурологічна концепція» і «культурологічна парадигма».
3. Структура культурологічної концепції.
4. Основні принципи постмодерної культури.
5. Глобальне і локальне в культурі. Співвідношення глобалізації та культури.
6. Концепція культурної глобалізації.
7. Глибокі трансформаційні процеси в Україні в умовах сучасної глобалізації.
8. Дискусія між концепцією конфлікту цивілізацій (С. Хантінгтон) і культурним космополітизмом. (У. Бек).
9. Трансформація форм естетичного досвіду в сучасній культурі.
10. Форми організації культурного і художнього життя.
11. Політика в галузі культури і мистецтва.
12. Історія української естетики в контексті національної культури
13. Концепція «ядерної зими».
14. Взаємовідношення наукової раціональності і духовно-моральних цінностей: культурологічний аналіз.
15. Історичні корені біоетики. Епістемологія та етико-культурні корені біоетики.
16. Філософські основи біоетики. Сфери та напрями біоетики.
17. Біоетика і трансплантація органів. Ксенотрансплантація з точки зору біоетики.
18. Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні.
19. Розвиток інтелектуальної традиції в давній Русі.
20. Петро Могила і культурологічна думка в Києво-Могилянській академії (Т. Прокопович, Г. Кониський).
21. Символічна концепція культури у філософії Г. Сковороди.
22. Культурологічна концепція М. Драгоманова.
23. «Філософія серця» П. Юркевича і «філософія мови» О. Потебні, їх культурологічне значення.
24. Культурологічна концепція І. Франка: розробка цілісної концепції української культури.
25. Особливості концепції державотворення в поглядах М. Грушевського.
26. Етноестетичні виміри культурологічної концепції Є. Маланюка.
27. Культурологічна теорія І. Мірчука.
28. Культурологічна теорія В. Винниченка.
29. Культурологічне вчення В. Липинського.
30. Культурологічне вчення Д. Донцова.
31. Культурологічне вчення І. Огієнка.
32. Культурологічні роздуми Оксани Забужко.
33. Концепція «азіатського ренесансу культури» М. Хвильового.
34. Актуальність культурологічних проблем у сучасних розвідках українських дослідників.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Поточний контроль на лекціях	2	6	12	2	7	14
Семінарські заняття	5	4	20	5	3	15
Разом			32			29
Разом			61			

Оцінка самостійної роботи:						
Реферат	10	1	10			
Есе				9	1	9
Разом				19		
Екзамен				20		
Підсумкова сума балів				100		

Поточний контроль		Підсумкове есе	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2			
32	29	19	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним	

		вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	----------------------	--------------------------------

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни «Основні культурологічні концепції в сучасній Україні». Одеса: ОНУ, 2023. 18 с.

2. Силабус курсу.

14. Рекомендована література

Основна

1. Бойко М. П. Гуманістичний аспект формування національної культури України в умовах глобалізації (в контексті ідеї Кирило-Мефодіївського товариства, Д. Донцова, М. Драгоманова). Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2008. 260 с.

2. Вельш В. Наш постмодерний модерн/ Пер. з нім. А.Л. Богачова, М.Д. Култаєвої, Л.А. Ситніченко. К.: Альтерпрес, 2004. 328 с.

3. Виткалов, В. Українська культура в добу глобалізаційних трансформацій [Текст] / В. Виткалов, О. Граб // Вища шк. 2010. № 2. С. 104–107.

4. Гіденс Е. Нестримний світ. Як глобалізація перетворює наше життя. Пер. з англ. Н. Поліщук. К.: Альтерпрес, 2004. 104 с.

5. Джеймісон Ф. Постмодернізм або логіка культури пізнього капіталізму. Пер. з англ. П. Дениска. К.: «Курс», 2008. 504 с.

6. Сучасна культурологія: навч. посіб. /за заг. ред. К. В. Кислюка. К.: Кондор, 2016. 341с.

7. Табачковський В.Г. Полісутнісне Ното: філософсько-мистецька думка в пошуках “неевклідової рефлексивності”. К.: Видавець ПАРАПАН, 2005. 432 с.

8. Українська культура в європейському контексті [Текст] / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько. К.: Знання, 2007. 679 с.

9. Хейлз К. Н. Як ми стали постлюдством: Віртуальні тіла в кібернетиці, літературі та інформатиці. К.: Ніка-Центр, 2013. 426 с.

10. Шейко В.М., Богуцький Ю. П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.). К.: Генеза, 2005. 591 с.

Додаткова

1. Акимович Є.О. Українська культура в історичному вимірі (ІХ - ХVІІ ст.). Одеса: Маяк, 2009, 496 с.

2. Винниченко В. Заповіт борцям за визволення. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 130 с.

3. Гомілко О. Метафізика тілесності: концепт тіла у філософському дискурсі. К.: Наук. думка, 2001. 340 с.
4. Грушевський М. На порозі Нової України: Гадки і мрії. К.: Наукова думка, 1991. 128 с.
5. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть. / М. Грушевський; Укладач, автор передмови і коментаря О. Л. Копиленко. К.: Т-во Знання України, 1991. 240 с.
6. Грушевський М. Культура краси і культура життя / Михайло Грушевський // Політологія. Кінець XIX – початок XX ст. : хрестоматія / за ред. О. І. Семківа. Львів : Світ, 1996. С. 248–253.
7. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. К., 1992. 118 с.
8. Терешкевич Г. Т. Основи біоетики та біобезпеки: підручник. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 400 с.
9. Українська культура: цивілізаційний вимір. Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. 496 с.
10. Юдкін, І. М. Формування визначників української культури [Текст]: культуролог. студії / І. М. Юдкін. К. : Ін-т культуролог. Акад. мист. України, 2008. 184 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://lib.onu.edu.ua/> - бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова
2. <http://www.onu.edu.ua/ru/index.html> - сайт ОНУ ім. І.І. Мечникова
3. <http://www.ognb.odessa.ua/> - Одеська державна наукова бібліотека ім. О.М.Горького
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> - національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
5. <http://lib-gw.univ.kiev.ua/> - бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т.Шевченка
6. <http://www.filosof.com.ua/> - Інститут філософії ім Г.Сковороди
7. www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html - найвидатніші філософи світу та України
8. <http://plato.stanford.edu/> - філософська енциклопедія Станфордського університету. (англійською мовою).
9. <http://www.utm.edu/research/iep/> - філософська Інтернет-енциклопедія. (англійською мовою).
10. <http://library.tu.edu.te.ua> "ТДТУ" – електронна бібліотека студента України
11. <http://www.biblioteka.uz.ua/chapter/www/> - бібліотеки України -
12. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm - культурологічна бібліотека
13. <http://www.philder.univ.kiev.ua>. - сайт філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка
14. <http://www.ji.lviv.ua>. сайт «Незалежного культурологічного часопису "І"»